

KODEKS ETYKI

Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu

PREAMBUŁA

Wyższa uczelnia muzyczna pełni rolę społeczną poprzez nauczanie i wychowywanie młodego pokolenia oraz prowadzenie działalności artystycznej. Specyficzny charakter uczelni nadaje jej szczególną rolę w społeczeństwie, wynikającą z troski o ochronę i rozwój kultury i sztuki niezależnie od narodowości, światopoglądu, statusu społecznego i innych uwarunkowań. Precyzyjne określenie podstawowych wartości oraz powinności pracownika Akademii Muzycznej w bieżących, gwałtownie zmieniających się realiach kulturowych i cywilizacyjnych, staje się koniecznością. Uczelnie wyższe, stanowiące jeden z filarów kultury w oczekiwaniu społeczeństwa – nie rezygnując z próby nadążania za duchem czasu – winny pozostawać czytelnym wzorem doskonałości etycznej oraz zawodowej rzetelności. Każda uczelnia artystyczna pełni niezwykle ważne role społeczne poprzez poszukiwania naukowe w duchu prawdy i piękna oraz kształcenie i wychowywanie młodego pokolenia. Dobitnie podkreśla znaczenie tej roli cytując z aktu fundacyjnego Akademii Zamojskiej: „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie.” Poszukiwanie prawdy i piękna przyczynia się bezpośrednio do podnoszenia poziomu kultury, a adepci naszej uczelni mający pełnić szczególnie ważną rolę społeczną, jako ambasadorzy kultury polskiej powinni w szczególności być uwrażliwieni na obecność wartości w życiu codziennym – niezależnie od otoczenia, w którym przyjdzie im funkcjonować. Cała społeczność Akademii Muzycznej – władze, nauczyciele akademicy, studenci, doktoranci i pracownicy administracji – świadomi wyjątkowej misji Uczelni, przyjmują kodeks, w którym wyszczególniono podstawowe wartości, zasady i powinności etyczne.

WARTOŚCI

Wartości uznawane przez uczelnię winny sprzyjać rozwojowi nauki i sztuki, kształtowaniu zdrowych postaw moralnych. Do wartości tych należą: prawda, piękno, godność, wolność, odpowiedzialność, poszanowanie życia ludzkiego, uczciwość i sprawiedliwość. Urzeczywistnianie tych wartości jest niezwykle istotne ze względu na ważną społeczną rolę jaką pełni uczelnia. Im bardziej znaczącą pozycję w społeczeństwie zajmują jej pracownicy i reprezentanci, tym wyższe winni spełniać wymagania etyczne. Co więcej, wierność powyższym wartościom łączy się ze wzrostem w ludzkim świecie wartości najwyższej, czyli najogólniej pojętego Dobra.

1. Prawda

Prawda, pojmowana za Arystotelesem jako zgodność sądów z rzeczywistością, traktowana jako wartość nadrzędna, jest celem nauki. Jej dociekanie, powiązane z działaniami ukierunkowanymi na dążenie do rozwoju cywilizacyjnego zarówno w obszarze techniki jak i kultury nie może być wykorzystywana jako środek do innych celów.

2. Godność

Polska Konstytucja w preambule stwierdza istnienie przyrodzonej godności człowieka. Art. 30. „charakteryzuje ją jako przyrodzone, niezbywalne i nienaruszalne źródło wolności i praw człowieka oraz obywatela”. To jedyna wartość konstytucyjna, której nie można ograniczać. Godność to wartość decydująca o tym, jak człowiek powinien być traktowany, jak powinien traktować samego siebie oraz innych. Godność osoby ludzkiej wskazuje, że nie może być ona nigdy traktowana jako środek, ale zawsze jako cel.

3. Wolność

Wolność jest źródłem godności człowieka. Tylko ona stanowi podstawową rację szacunku dla samego siebie. Wolność to możliwość podejmowania i realizowania decyzji. Wolność jest warunkiem wyboru wartości, ich poszukiwania i kreacji. W obszarze działań akademickich szczególnie istotna jest wolność słowa i działań artystycznych, wolność sumienia oraz wolność badań naukowych. Wolność osobista pociąga za sobą odpowiedzialność za dokonane wybory, czyny i zaniechania. Nie powinna ona nigdy godzić w wolność innego człowieka.

4. Odpowiedzialność

Odpowiedzialność dotyczy własnego warsztatu naukowego i twórczego, dbałości o wychowanie kolejnych pokoleń oraz troski o zastosowanie wyników badań naukowych w praktyce. Odpowiedzialność wymaga zaangażowania się w szeroko pojęte życie akademickie, we wszystkie jego przejawy. Odpowiedzialność nie jest ograniczona tylko do powyżej wzmiankowanego obszaru życia uczelnianego, rozciąga się bowiem na pozostałe aspekty związane z losami społeczeństwa i całej ludzkości.

5. Poszanowanie życia ludzkiego

Człowiek ma prawo do życia; jest to prawo podstawowe, przynależne każdemu człowiekowi.

6. Uczciwość

Uczciwość wiąże się z rzetelnością, sumiennością, poszanowaniem własności, prawością. Uczciwość ukierunkowana jest na dobro wspólne.

7. Sprawiedliwość

Klasyczna definicja sprawiedliwości pochodzi od rzymskiego prawnika Ulpiana, według którego „sprawiedliwość jest stałą i niezmienną wolą przyznania każdemu należnego mu prawa”.

POWINNOŚCI

Każdy z członków społeczności tworzonej przez pracowników, doktorantów i studentów Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego zobowiązuje się:

1. Przestrzegać etyki ogólnej, dobrych obyczajów, dążyć do sprawiedliwości, bezstronności i sprzeciwiać się wszelkim formom dyskryminacji.
2. Stosować się do litery obowiązującego prawa oraz norm etyki zawodowej.
3. Nie pozostawać obojętnym na przejawy naruszania prawa oraz norm etyki zawodowej.
4. Sprzeciwiać się patologii życia moralnego. Zwalczać wszelkie przejawy nieuczciwości, a w szczególności korupcję, nepotyzm i temu podobne.
5. Przeciwdziałać powstawaniu konfliktów i je łagodzić, sprzeciwiać się agresji i próbom szkodenia innym.
6. Prowadzić badania naukowe w celu przedstawiania prawdy i piękna jako wartości nadrzędnych, przy zachowaniu zasad wnikliwości i dociekliwości w zadawaniu pytań, uczciwości w poszukiwaniu odpowiedzi oraz rzetelności przy przedstawianiu wyników swych dociekań.
7. Zachowywać prawa autorskie i przestrzegać zasad sprawiedliwego podziału własności intelektualnej w stosunku do swoich pracowników i innych współautorów.

8. Stwarzać sprzyjającą atmosferę sprzyjającą rzetelności krytyki naukowej opartej na kompetencji, bezstronności i terminowości w opiniowaniu osiągnięć naukowych i artystycznych innych osób i instytucji.

9. Doskonalić warsztat badawczy oraz umiejętności dydaktyczne.

10. Uczciwie przekazywać wiedzę i sumiennie oceniać stopień jej przyswojenia przez studentów i doktorantów. Być wymagającym opiekunem i wychowawcą studentów, doktorantów oraz młodych adeptów nauki i sztuki przy zachowaniu życzliwości, szczególnie w oparciu o tradycje relacji mistrz – uczeń.

11. Zachęcać studentów i doktorantów do samodzielnego wyrażania swoich opinii i aktywnego uczestnictwa w procesie dydaktycznym.

12. Okazywać studentom i doktorantom należyty szacunek. Dbać o zachowanie autorytetu innych nauczycieli akademickich.

13. Nie dopuszczać nieuczciwości studentów i doktorantów w trakcie sprawdzania posiadanej przez nich wiedzy.

14. Dbać o dobre imię Akademii Muzycznej im I. J. Paderewskiego i upowszechniać jej osiągnięcia. Przeciwstawiać się działaniom wymierzonym w powagę i autorytet Uczelni.

15. Być świadomym wartości etycznych przyjętych w Uczelni i przestrzegać ich przy wykonywaniu powierzonych zadań, także poprzez dobry przykład płynący z codziennego postępowania.

16. Wspierać i promować przestrzeganie wartości etycznych.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Każdy członek społeczności Akademii Muzycznej w Poznaniu:

1. Zobowiązuje się w swoim sumieniu do rzetelnego przestrzegania niniejszego Kodeksu Etyki.
2. W przypadku złamania zasad Kodeksu podlegać będzie ocenie Komisji Etyki powołanej przez Senat.